

**Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського
Факультет фізичної культури та спорту**

Кафедра теорії та методики фізичної культури

**Інструктивно-методичні розробки до практичних занять з
дисципліни:**

«Менеджмент спортивних змагань»

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Кредит 1. Сучасний спортивний менеджмент.		
1.	Тема1.Поняття про сучасний спортивний менеджмент.	2	
2.	Тема2.Типологія фізкультурно-спортивних установ	2	
3.	Тема3.Сутність і принципи спортивного менеджменту	2	
4	Тема 4. Мета і функції спортивного менеджменту	2	
	Кредит 2. Процес управління в організації.		
5.	Тема5.Процес менеджменту і технологія прийняття рішень	4	
6.	Тема 6. Вибір методів управління у спортивному менеджменті	2	
7.	Тема7.Організаційна структура управління фізичною культурою і спортом	2	
	Кредит 3. Менеджмент закордонних спортивно-оздоровчих клубів.		
8.	Тема 8. Менеджмент закордонних спортивно-оздоровчих клубів	2	
9.	Тема9. Менеджмент олімпійського і професійного спорту	4	
10.	Тема 10. Менеджмент громадських об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості	2	
	Кредит 4. Менеджмент спортивних змагань.		
11.	Тема 11. Менеджмент спортивних шкіл і клубів України	4	
12.	Тема 12. Менеджмент спортивних змагань	4	
	Разом:	32	

Інструктивно-методичні розробки до практичних занять з дисципліни «Менеджмент спортивних змагань»

Для вивчення дисципліни передбачено 12 тем.

Тема1.Поняття про сучасний спортивний менеджмент

Мета. Ознайомлення студентів з поняттям про сучасний спортивний менеджмент.

Завдання:

- 1.Вчити значення , зміст та завдання предмету.
- 2.Охарактеризувати причини розвитку менеджменту в Україні.
3. Охарактеризувати теорії управління Дугласа МакГрегора.

Студент повинен:

- **знати** значення, зміст та завдання предмету, причини розвитку менеджменту в Україні, теорії управління Дугласа МакГрегора;
- **вміти** визначити значення, зміст та завдання предмету, причини розвитку менеджменту в Україні, охарактеризувати сутність теорії управління Дугласа МакГрегора.

Контрольні питання

- 1.Охарактеризувати причини розвитку менеджменту в Україні.
- 2.Охарактеризуйте теорією «Х» Дугласа МакГрегора.
3. Охарактеризуйте теорією «У» Дугласа МакГрегора.
- 4 Дайте визначення поняттю «менеджмент». Охарактеризуйте еволюцію розвитку менеджменту.
5. Визначте чи мають суттєву різницю менеджмент і управління. Доведіть на прикладах.

Література

Базова

- 1.Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська літераура,2007.- 111с.
2. Жданова О.М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. Для фізкультур.вузів / О.М.Жданова Л.: Вільна Україна, 1996.- 127с.
3. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации / Н.В. Жмарев.- К.: Здоров'я, 1989.- 168с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью тренера / Н.В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1980.-138с.
- 5.Жуляев В.М. Международное физкультурно - оздоровительное движение «Спорт для всех » /В.М.Жуляев, В.Д.Левицкий, Д.Димитракис// Наука в олимпийском спорте.- 2000. –Спец.вып.-С.41-47.
- 6.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 7.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.
- 8.Національна доктрина розвитку ФКіС /Державний Комітет

України з питань фізичної культури і спорту. - К., 2004. - 16с.

9. Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

10. Про затвердження положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

Допоміжна

1. Алексеев С.В. Международное спортивное право/ С.В.Алексеев.- М.; ЮНИТИ, 2008.-894с.

2. Гостев Р.Г. Спорт и законодательство / Р.Г.Гостев. – М.: НИЦ «Еврошкола», 2001.- 438с.

3. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.

4. Єдина спортивна класифікація України: Наказ Міністерства молоді та спорту України [від 07.04.2006], №1088.

5. Еншин М.М. Спортивный менеджмент и маркетинг: учебн. пособ. / М.М.Еншин. – 2-е изд. исправ.- Мн.: БГНУФК, 2005.- 229.

6. Жолдак В.И, Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме. Т.2. Социально – педагогические основы: учебник. / В.И Жолдак, В.А.Квартальнов.- М.: Советский спорт, 2002. – 184с..

7. Золотов М.И. Экономика массового спорта / М.И.Золотов, Н.А.Платонова, О.И.Вапнярская. - М.: Физическая культура, 2005.-300с.

8. Колпаков В.М. Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособ. / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко.- К.: МАУП, 2005.- 752с.

9. Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.

10. Михайлова Л.І. Управління персоналом: навч. посіб./ Л.І.Михайлова. - К.: Центр учбової літератури, 2007. -248с.

11. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.

12. Про деякі питання набуття спортивними федераціями всеукраїнського статусу: Постанова Кабінету Міністрів України [від 17.01.2000], №61.

Інформаційні ресурси

1. Ліщук С.В. Система державного регулювання у сфері фізичної культури та спорту в Україні. – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=794>

Тема 2. Типологія фізкультурно-спортивних установ

Мета. Ознайомлення студентів з типологією фізкультурно-спортивних установ.

Завдання:

1. Визначити складові спортивної організації.
2. Визначити функції спортивної організації.
3. Охарактеризуйте типи спортивних організацій.

Студент повинен:

- **знати** складові спортивної організації, функції спортивної організації, типологію фізкультурно-спортивних установ;
- **вміти** визначити складові спортивної організації, функції спортивної організації, типологію фізкультурно-спортивних установ.

Контрольні питання

1. Дайте визначення поняттю «організація». Охарактеризуйте обов'язкові вимоги, щоб будь-яка група людей могла вважатися організацією.
2. Охарактеризуйте функції спортивної організації.
3. Охарактеризуйте типи організацій за формою власності.
4. Охарактеризуйте типи організацій за цільовим призначенням.
5. Охарактеризуйте типи організацій за функціональним призначенням.
6. Охарактеризуйте типи організацій за рівнем ієрархії.
7. Охарактеризуйте внутрішнє середовище організації та його компоненти
8. Охарактеризуйте регламентування діяльності організацій.

Література

Базова

1. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.
2. Жданова О.М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. Для фізкультур.вузів / О.М.Жданова Л.: Вільна Україна, 1996.- 127с.
3. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации / Н.В. Жмарев.- К.: Здоров'я, 1989.- 168с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью тренера / Н.В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1980.-138с.
5. Жуляев В.М. Международное физкультурно - оздоровительное движение «Спорт для всех » /В.М.Жуляев, В.Д.Левицкий, Д.Димитракис// Наука в олимпийском спорте.- 2000. –Спец.вып.-С.41-47.
6. Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
7. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.
8. Національна доктрина розвитку ФКіС /Державний Комітет України з питань фізичної культури і спорту. - К., 2004. - 16с.
9. Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

10. Про затвердження положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

Допоміжна

- 1.Алексеев С.В. Международное спортивное право/ С.В.Алексеев.- М.; ЮНИТИ, 2008.-894с.
- 2.Гостев Р.Г. Спорт и законодательство / Р.Г.Гостев. – М.: НИЦ «Еврошкола», 2001.- 438с.
3. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література,2007.- 111с.
- 4.Єдина спортивна класифікація України: Наказ Міністерства молоді та спорту України [від 07.04.2006], №1088.
- 5.Еншин М.М.Спортивный менеджмент и маркетинг: учебн. пособ. / М.М.Еншин. – 2-е изд.исправ.- Мн.: БГНУФК, 2005.- 229.
6. Жолдак В.И, Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме.Т.2. Социально – педагогические основы: учебник. / В.И Жолдак, В.А.Квартальнов.- М.: Советский спорт, 2002. – 184с..
- 7.ЗолотовМ.И.Экономика массового спорта / М.И.Золотов, Н.А.Платонова, О.И.Вапнярская. - М.: Физическая культура, 2005.-300с.
- 8.Колпаков В.М.Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособ. / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко.- К.: МАУП, 2005.- 752с.
- 9.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 10.Михайлова Л.І. Управління персоналом:навч. посіб./ Л.І.Михайлова. - К.: Центр учбової літератури, 2007. -248с.
- 11.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлимицкая литература, 2007. - 216с.
- 12.Про деякі питання набуття спортивними федераціями всеукраїнського статусу: Постанова Кабінету Міністрів України [від 17.01.2000], №61.

Інформаційні ресурси

1. Ліщук С.В. Система державного регулювання у сфері фізичної культури та спорту в Україні. – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=794>

Тема3. Сутність і принципи спортивного менеджменту

Мета. Ознайомлення студентів з сутністю і принципами спортивного менеджменту.

Завдання:

1. Визначити сутність спортивного менеджменту.
- 2.Охарактеризувати принципи спортивного менеджменту.

Студент повинен:

- **знати:** сутність спортивного менеджменту, принципи спортивного менеджменту, об'єкт та суб'єкт управління ;

- **вміти:** охарактеризувати сутність спортивного менеджменту, об'єкт та суб'єкт управління, принципи спортивного менеджменту, ролі менеджера, базові операції в роботі менеджера, в якій би області він не працював.

Контрольні питання

1. Охарактеризувати сутність спортивного менеджменту.
2. Охарактеризувати об'єкт та суб'єкт управління. Навести приклади.
3. Охарактеризувати загальні принципи спортивного менеджменту.
4. Охарактеризувати спеціалізовані принципи спортивного менеджменту.

Література

Базова

- 1.Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література,2007.- 111с.
2. Жданова О.М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. Для фізкультур.вузів / О.М.Жданова Л.: Вільна Україна, 1996.- 127с.
3. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации / Н.В. Жмарев.- К.: Здоров'я, 1989.- 168с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью тренера / Н.В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1980.-138с.
- 5.Жуляев В.М. Международное физкультурно - оздоровительное движение «Спорт для всех » /В.М.Жуляев, В.Д.Левицкий, Д.Димитракис// Наука в олимпийском спорте.- 2000. –Спец.вып.-С.41-47.
- 6.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 7.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.
- 8.Національна доктрина розвитку ФКіС /Державний Комітет України з питань фізичної культури і спорту. - К., 2004. - 16с.
- 9.Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту [від 29.05.2003], № 1366.
10. Про затвердження положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

Допоміжна

- 1.Алексеев С.В. Международное спортивное право/ С.В.Алексеев.- М.; ЮНИТИ, 2008.-894с.
- 2.Гостев Р.Г. Спорт и законодательство / Р.Г.Гостев. – М.: НИЦ «Еврошкола», 2001.- 438с.
3. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література,2007.- 111с.

- 4.Єдина спортивна класифікація України: Наказ Мінсімьямолодьспорту України [від 07.04.2006], №1088.
- 5.Еншин М.М.Спортивный менеджмент и маркетинг: учебн. пособ. / М.М.Еншин. – 2-е изд.исправ.- Мн.: БГНУФК, 2005.- 229.
6. Жолдак В.И, Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме.Т.2. Социально – педагогические основы: учебник. / В.И Жолдак, В.А.Квартальнов.- М.: Советский спорт, 2002. – 184с..
- 7.ЗолотовМ.И.Экономика массового спорта / М.И.Золотов, Н.А.Платонова, О.И.Вапнярская. - М.: Физическая культура, 2005.-300с.
- 8.Колпаков В.М.Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособ. / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко.- К.: МАУП, 2005.- 752с.
- 9.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 10.Михайлова Л.І. Управління персоналом:навч. посіб./ Л.І.Михайлова. - К.: Центр учбової літератури, 2007. -248с.
- 11.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлимпийская литература, 2007. - 216с.
- 12.Про деякі питання набуття спортивними федераціями всеукраїнського статусу: Постанова Кабінету Міністрів України [від 17.01.2000], №61.

Тема 4. Мета і функції спортивного менеджменту

Мета. Ознайомлення студентів з метою і функціями спортивного менеджменту.

Завдання:

- 1.Охарактеризувати мету спортивного менеджменту.
- 2.Охарактеризувати функції спортивного менеджменту.

Студент повинен:

- **знати:** мету і функції спортивного менеджменту;
- **вміти:** охарактеризувати мету і функції спортивного менеджменту.

Контрольні питання

1. Охарактеризувати мету спортивного менеджменту.
- 2.Охарактеризувати основні складові менеджменту.
3. Охарактеризувати планування як функцію менеджменту.
- 4 Охарактеризувати організацію як функцію менеджменту.
5. Охарактеризувати керівництво як функцію менеджменту.
6. Охарактеризувати аналіз як функцію менеджменту.
- 7.Охарактеризувати аргументи, на яких базується різниця між поняттям «менеджмент» і адміністрація.
- 8.Дайте характеристику ролі менеджера – представництво.
9. Дайте характеристику ролі менеджера - інформаційна роль.
10. Дайте характеристику ролі менеджера - регулююча роль.
11. Охарактеризувати діяльність менеджерів третьої категорії.
12. Охарактеризувати діяльність менеджерів другої категорії.
13. Охарактеризувати діяльність менеджерів першої категорії.

Література

Базова

- 1.Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література,2007.- 111с.
2. Жданова О.М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. Для фізкультур.вузів / О.М.Жданова Л.: Вільна Україна, 1996.- 127с.
3. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации / Н.В. Жмарев.- К.: Здоров'я, 1989.- 168с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью тренера / Н.В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1980.-138с.
- 5.Жуляев В.М. Международное физкультурно - оздоровительное движение «Спорт для всех » /В.М.Жуляев, В.Д.Левицкий, Д.Димитракис// Наука в олимпийском спорте.- 2000. –Спец.вып.-С.41-47.
- 6.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 7.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.
- 8.Національна доктрина розвитку ФКіС /Державний Комітет України з питань фізичної культури і спорту. - К., 2004. - 16с.
- 9.Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту [від 29.05.2003], № 1366.
10. Про затвердження положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

Допоміжна

- 1.Алексеев С.В. Международное спортивное право/ С.В.Алексеев.- М.; ЮНИТИ, 2008.-894с.
- 2.Гостев Р.Г. Спорт и законодательство / Р.Г.Гостев. – М.: НИЦ «Еврошкола», 2001.- 438с.
3. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література,2007.- 111с.
- 4.Єдина спортивна класифікація України: Наказ Міністерства молоді спорту України [від 07.04.2006], №1088.
- 5.Еншин М.М.Спортивный менеджмент и маркетинг: учебн. пособ. / М.М.Еншин. – 2-е изд.исправ.- Мн.: БГНУФК, 2005.- 229.
6. Жолдак В.И, Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме.Т.2. Социально – педагогические основы: учебник. / В.И Жолдак, В.А.Квартальнов.- М.: Советский спорт, 2002. – 184с..
- 7.ЗолотовМ.И.Экономика массового спорта / М.И.Золотов, Н.А.Платонова, О.И.Вапнярская. - М.: Физическая культура, 2005.-300с.
- 8.Колпаков В.М.Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособ. / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко.- К.: МАУП, 2005.- 752с.

Тема5. Процес менеджменту і технологія прийняття рішень

Мета. Ознайомлення студентів з процесом менеджменту і технологією прийняття рішень.

Завдання:

- 1.Охарактеризувати процес менеджменту.
- 2.Охарактеризувати технологію прийняття управлінських рішень.

Студент повинен:

- **знати:** зміст, форми подання інформації, специфічні особливості та характеристики управлінської інформації, аспекти управлінського рішення, класифікацію управлінського рішення, процес прийняття стратегічних рішень, критерії прийняття рішень;
- **вміти:** охарактеризувати зміст, форми подання інформації, специфічні особливості та характеристики управлінської інформації, аспекти управлінського рішення, класифікацію управлінського рішення, процес прийняття стратегічних рішень, критерії прийняття рішень.

Контрольні питання

1. Охарактеризувати зміст та форму подання управлінської інформації.
2. Охарактеризувати специфічні особливості управлінської інформації.
3. Охарактеризувати етапи процесу прийняття стратегічних рішень.
4. Охарактеризувати критерії прийняття рішень.
5. Охарактеризувати сутність бінарного рішення.
6. Охарактеризувати сутність багатоваріантного рішення.
7. Охарактеризувати сутність інноваційного рішення.
- 8.Охарактеризувати типову структура управлінського рішення в організаціях сфери фізичного виховання та спорту.
9. Охарактеризувати вимоги до прийняття управлінських рішень.
10. Охарактеризувати інтуїтивні рішення, рішення, що ухвалюють на основі суджень,раціональні рішення.
11. Охарактеризувати технологію прийняття рішень, яка розрізняє два основних типи керівників за способом прийняття управлінських рішень: «зайці» і «черепахи»(за Д.Дерлоу).
12. Охарактеризувати етику менеджменту.

Література

Базова

- 1.Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська літераура,2007.- 111с.
2. Жданова О.М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. Для фізкультур.вузів / О.М.Жданова Л.: Вільна Україна, 1996.- 127с.
3. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации / Н.В. Жмарев.- К.: Здоров'я, 1989.- 168с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью тренера / Н.В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1980.-138с.

5. Жуляев В.М. Международное физкультурно - оздоровительное движение «Спорт для всех » /В.М.Жуляев, В.Д.Левицкий, Д.Димитракис// Наука в олимпийском спорте.- 2000. –Спец.вып.-С.41-47.
6. Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
7. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.
8. Національна доктрина розвитку ФКіС /Державний Комітет України з питань фізичної культури і спорту. - К., 2004. - 16с.
9. Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту [від 29.05.2003], № 1366.
10. Про затвердження положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

Допоміжна

1. Алексеев С.В. Международное спортивное право/ С.В.Алексеев.- М.; ЮНИТИ, 2008.-894с.
2. Гостев Р.Г. Спорт и законодательство / Р.Г.Гостев. – М.: НИЦ «Еврошкола», 2001.- 438с.
3. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.
4. Єдина спортивна класифікація України: Наказ Міністерства молоді та спорту України [від 07.04.2006], №1088.
5. Еншин М.М. Спортивный менеджмент и маркетинг: учебн. пособ. / М.М.Еншин. – 2-е изд.исправ.- Мн.: БГНУФК, 2005.- 229.
6. Жолдак В.И, Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме.Т.2. Социально – педагогические основы: учебник. / В.И Жолдак, В.А.Квартальнов.- М.: Советский спорт, 2002. – 184с..
7. Золотов М.И. Экономика массового спорта / М.И.Золотов, Н.А.Платонова, О.И.Вапнярская. - М.: Физическая культура, 2005.-300с.
8. Колпаков В.М. Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособ. / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко.- К.: МАУП, 2005.- 752с.
9. Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
10. Михайлова Л.І. Управління персоналом: навч. посіб./ Л.І.Михайлова. - К.: Центр учбової літератури, 2007. -248с.
11. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.
12. Про деякі питання набуття спортивними федераціями всеукраїнського статусу: Постанова Кабінету Міністрів України [від 17.01.2000], №61.

Тема 6. Вибір методів управління у спортивному менеджменті

Мета. Ознайомлення студентів з вибором методів управління у спортивному менеджменті.

Завдання:

1. Охарактеризувати функціональне призначення методів менеджменту.
2. Охарактеризувати загальні та спеціальні методи управління.
- 3 Охарактеризувати соціальні методи управління.

Студент повинен:

- **знати:** функціональне призначення методів менеджменту, загальні та спеціальні методи управління, адміністративні та нормативні методи, соціальні методи управління ;
- **вміти:** охарактеризувати функціональне призначення методів менеджменту, загальні та спеціальні методи управління, адміністративні та нормативні методи, соціальні методи управління.

Контрольні питання

1. Охарактеризувати функціональне призначення методів менеджменту.
2. Охарактеризувати загальні методи управління.
3. Охарактеризувати спеціальні методи управління.
4. Охарактеризувати формальні і неформальні методи заохочення.
5. Охарактеризувати адміністративні методи.
6. Охарактеризувати нормативні методи.
7. Охарактеризувати соціальні методи управління.

Література

Базова

- 1.Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література,2007.- 111с.
2. Жданова О.М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. Для фізкультур.вузів / О.М.Жданова Л.: Вільна Україна, 1996.- 127с.
3. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации / Н.В. Жмарев.- К.: Здоров'я, 1989.- 168с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью тренера / Н.В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1980.-138с.
- 5.Жуляев В.М. Международное физкультурно - оздоровительное движение «Спорт для всех » /В.М.Жуляев, В.Д.Левицкий, Д.Димитракис// Наука в олимпийском спорте.- 2000. –Спец.вып.-С.41-47.
- 6.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 7.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.
- 8.Національна доктрина розвитку ФКіС /Державний Комітет України з питань фізичної культури і спорту. - К., 2004. - 16с.
- 9.Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

10. Про затвердження положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

Допоміжна

- 1.Алексеев С.В. Международное спортивное право/ С.В.Алексеев.- М.; ЮНИТИ, 2008.-894с.
- 2.Гостев Р.Г. Спорт и законодательство / Р.Г.Гостев. – М.: НИЦ «Еврошкола», 2001.- 438с.
3. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література,2007.- 111с.
- 4.Єдина спортивна класифікація України: Наказ Міністерства молоді спорту України [від 07.04.2006], №1088.
- 5.Еншин М.М.Спортивный менеджмент и маркетинг: учебн. пособ. / М.М.Еншин. – 2-е изд.исправ.- Мн.: БГНУФК, 2005.- 229.
6. Жолдак В.И, Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме.Т.2. Социально – педагогические основы: учебник. / В.И Жолдак, В.А.Квартальнов.- М.: Советский спорт, 2002. – 184с..
- 7.ЗолотовМ.И.Экономика массового спорта / М.И.Золотов, Н.А.Платонова, О.И.Вапнярская. - М.: Физическая культура, 2005.-300с.
- 8.Колпаков В.М.Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособ. / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко.- К.: МАУП, 2005.- 752с.
- 9.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 10.Михайлова Л.І. Управління персоналом:навч. посіб./ Л.І.Михайлова. - К.: Центр учбової літератури, 2007. -248с.

Тема7. Організаційна структура управління фізичною культурою і спортом

Мета. Ознайомлення студентів з поняттям про організаційну структуру управління фізичною культурою і спортом.

Завдання:

- 1.Охарактеризувати сучасну систему органів управління фізичною культурою і спортом в Україні.
- 2.Охарактеризувати Державні органи управління фізичною культурою и спортом.

Студент повинен:

- **знати:** сучасну систему органів управління фізичною культурою і спортом в Україні, Державні органи управління фізичною культурою и спортом ;
- **вміти:** охарактеризувати сучасну систему органів управління фізичною культурою і спортом в Україні, Державні органи управління фізичною культурою и спортом.

Контрольні питання

1. Охарактеризувати органи публічної влади.
2. Охарактеризувати органи загальної компетенції.
3. Охарактеризувати органи відомчої компетенції.
4. Охарактеризувати органи спеціальної компетенції.

Література

Базова

1. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.
2. Жданова О.М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. Для фізкультур.вузів / О.М.Жданова Л.: Вільна Україна, 1996.- 127с.
3. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации / Н.В. Жмарев.- К.: Здоров'я, 1989.- 168с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью тренера / Н.В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1980.-138с.
5. Жуляев В.М. Международное физкультурно - оздоровительное движение «Спорт для всех » /В.М.Жуляев, В.Д.Левицкий, Д.Димитракис// Наука в олимпийском спорте.- 2000. –Спец.вып.-С.41-47.
6. Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
7. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.
8. Національна доктрина розвитку ФКіС /Державний Комітет України з питань фізичної культури і спорту. - К., 2004. - 16с.
9. Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту [від 29.05.2003], № 1366.
10. Про затвердження положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

Допоміжна

1. Алексеев С.В. Международное спортивное право/ С.В.Алексеев.- М.; ЮНИТИ, 2008.-894с.
2. Гостев Р.Г. Спорт и законодательство / Р.Г.Гостев. – М.: НИЦ «Еврошкола», 2001.- 438с.
3. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.
4. Єдина спортивна класифікація України: Наказ Міністерства молоді спорту України [від 07.04.2006], №1088.
5. Еншин М.М. Спортивный менеджмент и маркетинг: учебн. пособ. / М.М.Еншин. – 2-е изд.исправ.- Мн.: БГНУФК, 2005.- 229.

6. Жолдак В.И, Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме.Т.2. Социально – педагогические основы: учебник. / В.И Жолдак, В.А.Квартальнов.- М.: Советский спорт, 2002. – 184с..
- 7.ЗолотовМ.И.Экономика массового спорта / М.И.Золотов, Н.А.Платонова, О.И.Вапнярская. - М.: Физическая культура, 2005.-300с.
- 8.Колпаков В.М.Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособ. / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко.- К.: МАУП, 2005.- 752с.
- 9.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 10.Михайлова Л.І. Управління персоналом:навч. посіб./ Л.І.Михайлова. - К.: Центр учбової літератури, 2007. -248с.
- 11.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлими́йська література, 2007. - 216с.
- 12.Про деякі питання набуття спортивними федераціями всеукраїнського статусу: Постанова Кабінету Міністрів України [від 17.01.2000], №61.

Інформаційні ресурси

1. Ліщук С.В. Система державного регулювання у сфері фізичної культури та спорту в Україні. – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=794>

Тема 8. Менеджмент закордонних спортивно-оздоровчих клубів

Мета. Ознайомити студентів з моделями менеджменту в закордонних спортивно-оздоровчих клубах.

Завдання:

- 1.Охарактеризувати американську модель менеджменту в спортивному клубі.
- 2.Охарактеризувати скандинавську модель менеджменту в спортивному клубі.
3. Охарактеризувати німецьку модель менеджменту в спортивному клубі.
- 4.Охарактеризувати фінансовий менеджмент закордонних спортивно-оздоровчих клубів.

Студент повинен:

- **знати:** характеристику американської моделі менеджменту в спортивному клубі, характеристику скандинавської моделі менеджменту в спортивному клубі,характеристику німецькою моделі менеджменту в спортивному клубі,сутність фінансового менеджменту закордонних спортивно-оздоровчих клубів;
- **вміти:**охарактеризувати моделі менеджменту закордонних спортивних клубів, порівнювати моделі менеджменту закордонних спортивних клубів, визначити сутність фінансового менеджменту закордонних спортивно-оздоровчих клубів, зробити аналіз діяльності закордонних спортивно-оздоровчих клубів.

Контрольні питання

1. Дайте характеристику американської моделі менеджменту в спортивному клубі.
2. Дайте характеристику скандинавської моделі менеджменту в спортивному клубі.
3. Дайте характеристику німецькою моделі менеджменту в спортивному клубі.
4. Охарактеризуйте фінансовий менеджмент закордонних спортивно-оздоровчих клубів.

Література

Базова

1. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.
2. Жданова О.М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. Для фізкультур.вузів / О.М.Жданова Л.: Вільна Україна, 1996.- 127с.
3. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации / Н.В. Жмарев.- К.: Здоров'я, 1989.- 168с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью тренера / Н.В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1980.-138с.
5. Жуляев В.М. Международное физкультурно - оздоровительное движение «Спорт для всех» /В.М.Жуляев, В.Д.Левицкий, Д.Димитракис// Наука в олимпийском спорте.- 2000. –Спец.вып.-С.41-47.
6. Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
7. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.
8. Національна доктрина розвитку ФКіС /Державний Комітет України з питань фізичної культури і спорту. - К., 2004. - 16с.
9. Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту [від 29.05.2003], № 1366.
10. Про затвердження положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

Допоміжна

1. Алексеев С.В. Международное спортивное право/ С.В.Алексеев.- М.; ЮНИТИ, 2008.-894с.
2. Гостев Р.Г. Спорт и законодательство / Р.Г.Гостев. – М.: НИЦ «Еврошкола», 2001.- 438с.
3. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.
4. Єдина спортивна класифікація України: Наказ Міністерства молоді спорту України [від 07.04.2006], №1088.

- 5.Еншин М.М.Спортивный менеджмент и маркетинг: учебн. пособ. / М.М.Еншин. – 2-е изд.исправ.- Мн.: БГНУФК, 2005.- 229.
6. Жолдак В.И, Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме.Т.2. Социально – педагогические основы: учебник. / В.И Жолдак, В.А.Квартальнов.- М.: Советский спорт, 2002. – 184с..
- 7.ЗолотовМ.И.Экономика массового спорта / М.И.Золотов, Н.А.Платонова, О.И.Вапнярская. - М.: Физическая культура, 2005.-300с.
- 8.Колпаков В.М.Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособ. / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко.- К.: МАУП, 2005.- 752с.
- 9.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 10.Михайлова Л.І. Управління персоналом:навч. посіб./ Л.І.Михайлова. - К.: Центр учбової літератури, 2007. -248с.
- 11.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлимипийская литература, 2007. - 216с.
- 12.Про деякі питання набуття спортивними федераціями всеукраїнського статусу: Постанова Кабінету Міністрів України [від 17.01.2000], №61.

Тема9. Менеджмент олімпійського і професійного спорту

Мета. Ознайомлення студентів з поняттям про менеджмент олімпійського і професійного спорту.

Завдання:

- 1.Охарактеризувати загальну структуру міжнародної олімпійської системи.
2. Охарактеризувати мету і завдання МОК.
3. Охарактеризувати НОК та основи його діяльності.
4. Охарактеризувати фінансування олімпійського спорту закордонних країн.

Студент повинен:

- **знати:** загальну структуру міжнародної олімпійської системи, мету і завдання МОК, структуру НОК та основи його діяльності, фінансування олімпійського спорту закордонних країн;
- **вміти:** охарактеризувати загальну структуру міжнародної олімпійської системи, мету і завдання МОК, структуру НОК та основи його діяльності, фінансування олімпійського спорту закордонних країн.

Контрольні питання

1. Охарактеризувати загальну структуру міжнародної олімпійської системи.
2. Охарактеризувати мету і завдання МОК.
3. Охарактеризувати структуру та діяльність основних органів МОКу.
4. Охарактеризувати структуру НОКу та основи його діяльності.
- 5.Охарактеризувати функції Олімпійського комітету України в системі органів управління спортом
- 5.Охарактеризувати економічну діяльність міжнародного олімпійського комітету.
6. Охарактеризувати фінансування олімпійського спорту Великобританії.
7. Охарактеризувати фінансування олімпійського спорту Німеччини.

8. Охарактеризувати фінансування олімпійського спорту Італії.
9. Охарактеризувати фінансування олімпійського спорту Канади.
10. Охарактеризувати економічні програми організації і проведення Олімпійських ігор.
11. Охарактеризувати соціально-правовий статус професійного спортсмена в Україні.

Література

Базова

1. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.
2. Жданова О.М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. Для фізкультур.вузів / О.М.Жданова Л.: Вільна Україна, 1996.- 127с.
3. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации / Н.В. Жмарев.- К.: Здоров'я, 1989.- 168с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью тренера / Н.В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1980.-138с.
5. Жуляев В.М. Международное физкультурно - оздоровительное движение «Спорт для всех » /В.М.Жуляев, В.Д.Левицкий, Д.Димитракис// Наука в олимпийском спорте.- 2000. –Спец.вып.-С.41-47.
6. Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
7. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлимпійская література, 2007. - 216с.
8. Національна доктрина розвитку ФКіС /Державний Комітет України з питань фізичної культури і спорту. - К., 2004. - 16с.
9. Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту [від 29.05.2003], № 1366.
10. Про затвердження положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

Допоміжна

1. Алексеев С.В. Международное спортивное право/ С.В.Алексеев.- М.; ЮНИТИ, 2008.-894с.
2. Гостев Р.Г. Спорт и законодательство / Р.Г.Гостев. – М.: НИЦ «Еврошкола», 2001.- 438с.
3. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.
4. Єдина спортивна класифікація України: Наказ Міністерства молоді спорту України [від 07.04.2006], №1088.
5. Еншин М.М. Спортивный менеджмент и маркетинг: учебн. пособ. / М.М.Еншин. – 2-е изд.исправ.- Мн.: БГНУФК, 2005.- 229.

6. Жолдак В.И, Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме.Т.2. Социально – педагогические основы: учебник. / В.И Жолдак, В.А.Квартальнов.- М.: Советский спорт, 2002. – 184с..
- 7.ЗолотовМ.И.Экономика массового спорта / М.И.Золотов, Н.А.Платонова, О.И.Вапнярская. - М.: Физическая культура, 2005.-300с.
- 8.Колпаков В.М.Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособ. / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко.- К.: МАУП, 2005.- 752с.
- 9.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 10.Михайлова Л.І. Управління персоналом:навч. посіб./ Л.І.Михайлова. - К.: Центр учбової літератури, 2007. -248с.
- 11.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлими́йська література, 2007. - 216с.
- 12.Про деякі питання набуття спортивними федераціями всеукраїнського статусу: Постанова Кабінету Міністрів України [від 17.01.2000], №61.

Тема 10. Менеджмент громадських об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості

Мета. Ознайомити студентів з менеджментом громадських об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості.

Завдання:

- 1.Охарактеризувати суспільне фізкультурно-спортивне об'єднання як організаційну форму реалізації спортивних інтересів населення.
- 2.Охарактеризувати правовий статус і види фізкультурно-спортивних об'єднань України.
3. Визначити порядок створення фізкультурно-спортивних об'єднань.

Студент повинен:

- **знати:** правовий статус і види фізкультурно-спортивних об'єднань України,порядок створення фізкультурно-спортивних об'єднань, менеджмент фізкультурно-спортивного товариства,структуру суспільного фізкультурно-спортивне об'єднання;
- **вміти:**охарактеризувати правовий статус і види фізкультурно-спортивних об'єднань України, порядок створення фізкультурно-спортивних об'єднань, визначити структуру суспільного фізкультурно-спортивне об'єднання.

Контрольні питання

- 1.Охарактеризуйте суспільне фізкультурно-спортивне об'єднання як організаційну форму реалізації спортивних інтересів населення.
- 2.Охарактеризуйте правовий статус і види фізкультурно-спортивних об'єднань України.
3. Охарактеризуйте порядок створення фізкультурно-спортивних об'єднань.
4. Охарактеризуйте менеджмент фізкультурно-спортивного товариства.
5. Охарактеризувати вміння, якими повинен володіти менеджер у сфері фізичної культури та спорту.

6. Охарактеризувати ролі менеджера.
7. Охарактеризувати спортивних менеджерів по рівню підготовленості.
8. Охарактеризувати рівні у внутрішньому менеджменті.
9. Охарактеризувати базові операції в роботі менеджера, в якій би області він не працював.

Література

Базова

- 1.Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література,2007.- 111с.
2. Жданова О.М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. Для фізкультур.вузів / О.М.Жданова Л.: Вільна Україна, 1996.- 127с.
3. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации / Н.В. Жмарев.- К.: Здоров'я, 1989.- 168с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью тренера / Н.В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1980.-138с.
- 5.Жуляев В.М. Международное физкультурно - оздоровительное движение «Спорт для всех » /В.М.Жуляев, В.Д.Левицкий, Д.Димитракис// Наука в олимпийском спорте.- 2000. –Спец.вып.-С.41-47.
- 6.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 7.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.
- 8.Національна доктрина розвитку ФКіС /Державний Комітет України з питань фізичної культури і спорту. - К., 2004. - 16с.
- 9.Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту [від 29.05.2003], № 1366.
10. Про затвердження положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

Допоміжна

- 1.Алексеев С.В. Международное спортивное право/ С.В.Алексеев.- М.; ЮНИТИ, 2008.-894с.
- 2.Гостев Р.Г. Спорт и законодательство / Р.Г.Гостев. – М.: НИЦ «Еврошкола», 2001.- 438с.
3. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література,2007.- 111с.
- 4.Єдина спортивна класифікація України: Наказ Міністерства молоді спорту України [від 07.04.2006], №1088.
- 5.Еншин М.М.Спортивный менеджмент и маркетинг: учебн. пособ. / М.М.Еншин. – 2-е изд.исправ.- Мн.: БГНУФК, 2005.- 229.

6. Жолдак В.И, Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме.Т.2. Социально – педагогические основы: учебник. / В.И Жолдак, В.А.Квартальнов.- М.: Советский спорт, 2002. – 184с..
- 7.ЗолотовМ.И.Экономика массового спорта / М.И.Золотов, Н.А.Платонова, О.И.Вапнярская. - М.: Физическая культура, 2005.-300с.
- 8.Колпаков В.М.Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособ. / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко.- К.: МАУП, 2005.- 752с.
- 9.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 10.Михайлова Л.І. Управління персоналом:навч. посіб./ Л.І.Михайлова. - К.: Центр учбової літератури, 2007. -248с.
- 11.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлими́йська література, 2007. - 216с.
- 12.Про деякі питання набуття спортивними федераціями всеукраїнського статусу: Постанова Кабінету Міністрів України [від 17.01.2000], №61.

Тема 11. Менеджмент спортивних шкіл і клубів України

Мета. Ознайомити студентів з менеджментом спортивних шкіл і клубів України.

Завдання:

1. Охарактеризувати типологію сучасних спортивних клубів України.
- 2.Охарактеризувати порядок створення товариства з обмеженою відповідальністю.
3. Охарактеризувати менеджмент спортивної школи.

Студент повинен:

- **знати:** типологію сучасних спортивних клубів України, порядок створення товариства з обмеженою відповідальністю, менеджмент спортивної школи, умови і порядок прийому до спортивного клубу, організаційну структуру клубу, економічна діяльність спортивного клубу, кваліфікаційні вимоги до керівних посад працівників спортивної школи, економічну та підприємницьку діяльність спортивної школи, ефективність діяльності спортивної школи;

- **вміти:** охарактеризувати типологію сучасних спортивних клубів України, порядок створення товариства з обмеженою відповідальністю, визначити умови і порядок прийому до спортивного клубу, визначити організаційну структуру клубу, охарактеризувати кваліфікаційні вимоги до керівних посад працівників спортивної школи, проаналізувати ефективність діяльності спортивної школи.

Контрольні питання

1. Охарактеризувати структуру та діяльність Всеукраїнської спортивної спілки школярів.
2. Охарактеризувати структуру та діяльність Всеукраїнської спортивної спілки студентів.
3. Охарактеризувати пити та діяльність спортивної школи.

4. Охарактеризувати механізм створення спортивної школи, організацію навчально-тренувального процесу.
5. Охарактеризувати типологію сучасних спортивних клубів України.
6. Охарактеризувати внутрішньоклубний менеджмент спортивного клубу у формі товариства з обмеженою відповідальністю.
7. Визначте порядок створення ТОВ, уставний фонд, органи управління ТОВ.
8. Охарактеризувати організаційну структуру спортивного клубу у формі ТОВ.
9. Охарактеризувати фінансовий менеджмент і підприємницьку діяльність ТОВ, реорганізацію та ліквідацію ТОВ.

Література

Базова

1. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.
2. Жданова О.М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. Для фізкультур.вузів / О.М.Жданова Л.: Вільна Україна, 1996.- 127с.
3. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации / Н.В. Жмарев.- К.: Здоров'я, 1989.- 168с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью тренера / Н.В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1980.-138с.
5. Жуляев В.М. Международное физкультурно - оздоровительное движение «Спорт для всех » /В.М.Жуляев, В.Д.Левицкий, Д.Димитракис// Наука в олимпийском спорте.- 2000. –Спец.вып.-С.41-47.
6. Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
7. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.
8. Національна доктрина розвитку ФКіС /Державний Комітет України з питань фізичної культури і спорту. - К., 2004. - 16с.
9. Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту [від 29.05.2003], № 1366.
10. Про затвердження положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

Допоміжна

1. Алексеев С.В. Международное спортивное право/ С.В.Алексеев.- М.; ЮНИТИ, 2008.-894с.
2. Гостев Р.Г. Спорт и законодательство / Р.Г.Гостев. – М.: НИЦ «Еврошкола», 2001.- 438с.
3. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.

- 4.Єдина спортивна класифікація України: Наказ Міністерства молоді та спорту України [від 07.04.2006], №1088.
- 5.Еншин М.М.Спортивный менеджмент и маркетинг: учебн. пособ. / М.М.Еншин. – 2-е изд.исправ.- Мн.: БГНУФК, 2005.- 229.
6. Жолдак В.И, Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме.Т.2. Социально – педагогические основы: учебник. / В.И Жолдак, В.А.Квартальнов.- М.: Советский спорт, 2002. – 184с..
- 7.ЗолотовМ.И.Экономика массового спорта / М.И.Золотов, Н.А.Платонова, О.И.Вапнярская. - М.: Физическая культура, 2005.-300с.
- 8.Колпаков В.М.Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособ. / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко.- К.: МАУП, 2005.- 752с.
- 9.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 10.Михайлова Л.І. Управління персоналом:навч. посіб./ Л.І.Михайлова. - К.: Центр учбової літератури, 2007. -248с.
- 11.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлимицкая литература, 2007. - 216с.

Тема 12. Менеджмент спортивних змагань

Мета. Ознайомлення студентів з менеджментом спортивних змагань.

Завдання:

1. Охарактеризувати види і функції фізкультурно-спортивних заходів.
- 2.Охарактеризувати класифікацію спортивних змагань.
3. Охарактеризувати етапи планування, підготовки і проведення змагань.
- 4.Охарактеризувати етапи підготовки і проведення фізкультурно-спортивних заходів.
5. Охарактеризувати склад та діяльність головної суддівської колегії. .

Студент повинен:

- **знати:** види і функції фізкультурно-спортивних заходів, класифікацію спортивних, етапи планування, підготовки і проведення змагань, етапи підготовки і проведення фізкультурно-спортивних заходів, склад та діяльність головної суддівської колегії;
- **вміти:** охарактеризувати види і функції фізкультурно-спортивних заходів, класифікацію спортивних, етапи планування, підготовки і проведення змагань, етапи підготовки і проведення фізкультурно-спортивних заходів, склад та діяльність головної суддівської колегії.

Контрольні питання

1. Охарактеризуйте специфічні особливості спортивних змагань.
2. Охарактеризуйте види змагань.
3. Охарактеризуйте склад головної суддівської колегії.
4. Охарактеризуйте функції головного судді змагань.
5. Охарактеризуйте функції секретаря змагань.
6. Охарактеризуйте вимоги до підготовки спортивної бази для проведення змагань.

7. Охарактеризуйте управління конфліктами під час проведення змагань.
8. Охарактеризуйте механізми залучення спонсорів для проведення спортивних змагань.
9. Охарактеризуйте види спонсорської діяльності.
10. Охарактеризуйте обов'язки спонсора по спонсорському договору.
11. Охарактеризуйте обов'язки отримувача спонсорської допомоги по спонсорському договору.

Література

Базова

1. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.
2. Жданова О.М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. Для фізкультур.вузів / О.М.Жданова Л.: Вільна Україна, 1996.- 127с.
3. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации / Н.В. Жмарев.- К.: Здоров'я, 1989.- 168с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью тренера / Н.В. Жмарев – К.: Здоров'я, 1980.-138с.
5. Жуляев В.М. Международное физкультурно - оздоровительное движение «Спорт для всех » /В.М.Жуляев, В.Д.Левицкий, Д.Димитракис// Наука в олимпийском спорте.- 2000. –Спец.вып.-С.41-47.
6. Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
7. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлімпійська література, 2007. - 216с.
8. Національна доктрина розвитку ФКіС /Державний Комітет України з питань фізичної культури і спорту. - К., 2004. - 16с.
9. Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту [від 29.05.2003], № 1366.
10. Про затвердження положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: Наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту [від 29.05.2003], № 1366.

Допоміжна

1. Алексеев С.В. Международное спортивное право/ С.В.Алексеев.- М.; ЮНИТИ, 2008.-894с.
2. Гостев Р.Г. Спорт и законодательство / Р.Г.Гостев. – М.: НИЦ «Еврошкола», 2001.- 438с.
3. Дутчак М.В. Спорт для всіх у світовому контексті / Дутчак М.В.- К.: Олімпійська література, 2007.- 111с.
4. Єдина спортивна класифікація України: Наказ Міністерства молоді та спорту України [від 07.04.2006], №1088.

- 5.Еншин М.М.Спортивный менеджмент и маркетинг: учебн. пособ. / М.М.Еншин. – 2-е изд.исправ.- Мн.: БГНУФК, 2005.- 229.
6. Жолдак В.И, Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме.Т.2. Социально – педагогические основы: учебник. / В.И Жолдак, В.А.Квартальнов.- М.: Советский спорт, 2002. – 184с..
- 7.ЗолотовМ.И.Экономика массового спорта / М.И.Золотов, Н.А.Платонова, О.И.Вапнярская. - М.: Физическая культура, 2005.-300с.
- 8.Колпаков В.М.Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособ. / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко.- К.: МАУП, 2005.- 752с.
- 9.Международная хартия физического воспитания и спорта // Наука в олимпийском спорте.- 2001.-№3.- С.102-106.
- 10.Михайлова Л.І. Управління персоналом:навч. посіб./ Л.І.Михайлова. - К.: Центр учбової літератури, 2007. -248с.
- 11.Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку /Ю.П.Мічуда. - К.Юлимпийская литература, 2007. - 216с.
- 12.Про деякі питання набуття спортивними федераціями всеукраїнського статусу: Постанова Кабінету Міністрів України [від 17.01.2000], №61.